

Felix AFTENE
Lucian Dan TEODOROVICI

MUSTAȚA lui Dalí și alte culori

pictoroman

Prefață de Bogdan Crețu

POLIROM

2020

Capitolul 1
ulei pe pânză
61,5 × 58 cm
2019 / 2020

pagina 15

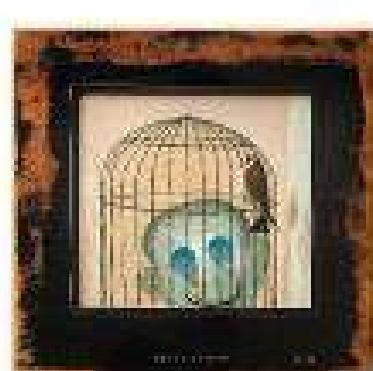
Capitolul 5
olei pe pânză
58 × 61,5 cm
2019 / 2020

pagina 65

Capitolul 2
ulei pe pânză
55 × 60 cm
2019 / 2020

pagina 27

Capitolul 6
olei pe pânză
61,5 × 57,5 cm
2019 / 2020

pagina 75

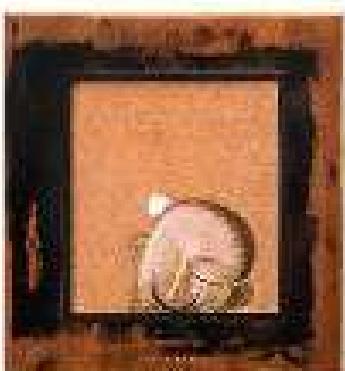
Capitolul 3
ulei pe pânză
61,5 × 59,5 cm
2019 / 2020

pagina 39

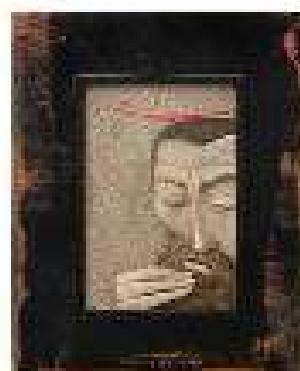
Capitolul 7
olei pe pânză
60 × 46 cm
2019 / 2020

pagina 87

Capitolul 4
ulei pe pânză
62 × 57,5 cm
2019 / 2020

pagina 53

Capitolul 8
olei pe pânză
58 × 45,5 cm
2019 / 2020

pagina 99

Caprich 9
ulei pe pânză
62 × 55 cm
2019 / 2020

pagina 111

Caprichul 13
ulei pe pânză
61,5 × 59,5 cm
2019 / 2020

pagina 161

Caprich 10
ulei pe pânză
49,5 × 49 cm
2019 / 2020

pagina 125

Caprichul 14
ulei pe pânză
61,5 × 55 cm
2019 / 2020

pagina 173

Caprich 11
ulei pe pânză
78 × 51,5 cm
2019 / 2020

pagina 137

Caprichul 15
ulei pe pânză
54,5 × 48,5 cm
2019 / 2020

pagina 185

Caprichul 12
ulei pe pânză
51,5 × 54,5 cm
2019 / 2020

pagina 149

Caprichul 16
ulei pe pânză
53,5 × 47 cm
2019 / 2020

pagina 199

În timp ce privea lumea de pe un deal nisipos, artistul a simțit cum mâinile și picioarele, apoi trunchiul, apoi umerii, iar în cele din urmă chiar și capul încep să î se topească sub soarele fierbințe, transformându-se într-un lichid ce înghitea raze aurii și se învolbura, peste ierburi și peste bolovani, spre poale. Lucrul asta, topirea artistului și transformarea sa în întregime într-un lichid, nu e chiar o poveste fantastică, aşa cum își pot închipui unii. Am cunoscut, de-a lungul vieții, numeroși artiști care se prelingeau în propriile tablouri, se picurau pe ei însăși pe pânze, își scurgeau existențele în culorile din picturi și aşa mai departe. Ba chiar unul dintre artiștii pe care î-am cunoscut obișnuia să se toarne pe el însuși în sticle, apoi să se bea de unul singur, ceea ce poate părea de neînțeles, deoarece îți pui în mod firesc întrebarea: de vreme ce se se turnă în sticle, cum mai putea să se bea, căci, fiind în sticle, nu putea fi totodată și afară, nu-i aşa? Însă cu artiștii nu e niciodată aşa, ci întotdeauna e invers decât aşa. În fine, cum vă spuneam, chestia asta cu transformarea în lichid e una simplă, e aproape un loc comun printre artiști, aşa că nu trebuie să vă minunați cine știe ce.

Al nostru, la fel, s-a transformat în lichid și a început să se scurgă. Doar că nu s-a scurs, aşa cum fac deseori artiștii, numai prin spațiu, ci scurgerea

lui s-a produs concomitent și în timp. Uncori, în vreme ce curgi de pe un deal spre poale, poți să faci asta, poți să faci cotituri nu doar prin spațiu, ci și prin timp. Sigur că nu e un procedeu ușual, nu are nici măcar o bază științifică solidă, deși am auzit că niște cercetători, specialiști în fizică cuantică, s-ar fi apucat de studierea fenomenului. Însă iată că se poate întâmpla și fără o bază științifică solidă, așa cum am dovedit mai sus.

Curgând aiurea prin spațiu și timp vreme de câteva ceasuri fluide, artistul a obosit la un moment dat. Așa încât s-a oprit, luând forma unui izvor care și adună apele lucinde într-un mic lac argintiu precum oglinda. O vreme să a mulțumit să stea așa sub soare, ba chiar a început să se bucură, văzând cum în jurul lui se adună cerbi și capricore, care sorb din trupul său lichid, astămpărându-și însetarea. Însă, după o vreme, a început să gândească așa: „Bine, e frumos, e minunat, dar nu cumva sunt prea mic? Dacă las cerbii și capricorele să bea din mine cât vor, o să sec curând, ori să rămână din mine doar praf și pulbere. Și nimeni nu va ști că aici a fost vreodată un izvor”. Acum, nu trebuie să ne supărăm pe artist că a gândit așa, căci a te teme că devii praf și pulbere, nimic altceva, nu e neapărat un act egoist: în fond, toți trăim numai și numai pentru a ne înlătura frica asta.

S-a scuturat artistul, a tremătat, a improscat în jur, îndepărând animalele speriate de brusca învolburare a izvorului. Și a început să se scurgă mai departe în spațiu și timp, adunând în corpul lui toate apele pe care le-a întâlnit în cale, transformându-se treptat în râu, apoi într-un fluviu. Și, fluviu fiind, a început să se simtă mai stăpân pe situație, în sfârșit fericit. A curs, vreme de alte ceasuri

fluide, prin spațiu și timp, șuierând și dansând în deplină libertate pe căntele feburitelor păsări care-l însoțeau în curgerea sa, admirând cetățile medievale ridicate pe malurile lui, bucurându-se din plin de viață. O ușoară umbră s-a abătut peste gândurile sale când a vîzut mulțimi de oameni cărând bolovani uriași pe maluri, aruncându-i în el, construind în felul asta diguri și baraje. Dar a încercat să-i ignore, văzându-și mai departe de drum. Însă, pe măsură ce curgea, oamenii se înmulțeau, iar digurile și barajele începeau să-i împiedice drumul, să rupă brațe din el, să-i creeze canale de care doar ei aveau nevoie pentru a-și construi mori sau pentru a ridica sate, nicidcum el, artistul lichid, artistul fluviu. Așa încât nu și-a putut stăpâni, din nou, un gând înfricoșat: „Încă sunt prea mic, pare-se. Încă n-am toată libertatea să fac ce vreau, să curg cum vreau, să iau forma pe care o vreau. E vremea pentru o schimbare”.

Zicându-și asta, artistul s-a cufundat cu și mai multă forță în spațiu și timp, și-a făcut loc printre munți și văi, printre stânci și păduri, iar când a găsit un loc larg, cât vezi cu ochii, plin de nisipuri și de adâncimi, s-a așezat acolo, făcându-se întindere de ape, transformându-se într-o mare. Și a stat așa artistul, sub soare și sub vânturi, bucurându-se de nouă să formă, spargându-și valurile de țărmuri, ascultându-și pești cum li fojgăiau prin vene și primind cu bucurie deasupra să bârci mici sau bârci mai mari, pline de pescari în căutarea hranei. Și-apoi, într-un alt ceas fluid, pe când se îngâna ziua cu noaptea și pe când nici prin minte nu-i trecea că ceva i-ar putea tulbură linistea, o mică ambarcațiune, în care se aflau doi prezecă oameni ce cântau

de mărma focului, plini de voie bună, a început să-i străbată valurile. Artistului i-a trecut prin minte gândul ghiduș de a le mai tăia din veselic, aşa încât a început să dea din șoldurile sale lichide, din mâinile și picioarele lichide, sporind forța valurilor și clătinând tot mai amenintător micul vas. Oamenii au început să se agite, să rostească rugăciuni mai întâi murmurând, apoi cu voce tot mai ridicată. Toamai pe când artistul, zâmbind, se pregătează să încheze jocul, dintr-o zare a văzut pășind, pe pieptul său lichid, un om. De pe vasul celor doisprezece s-au auxit strigăte uimite. Și-apoi un glas:

— E o nălucă!

Însă omul care păsea pe pieptul lichid al artistului, de parcă ar fi pășit pe marmura unui palat, a spus cald, dar sonor:

— Hai, îndrăznăți. Eu sunt, nu vă temeți.

Și-atunci, unul dintre cei din ambarcațiune a zis:

— Domine, dacă ești tu, să poruncești să vin la tine pe ape.

— Păi, vino, i-a zis cel care păsea pe valuri.

Omul a coborât din ambarcațiune, a început la rându-i să păsească pe valuri. Doar că, la un moment dat, sperându-se, s-a clătinat tremurând și s-a scufundat în trupul lichid al artistului. Cel care păsea pe ape s-a apropiat și l-a prins de mână, ridicându-l, apoi a zâmbit:

— Prea puțin credinciosule, i-a zis, de ce te-ai îndoit?

Tot mai uluit, artistul a văzut cum omul acela care păsise pe ape ca pe marmura unui palat face un semn cu mâna, iar valurile se opresc ca prin minune. A încercat să le pornească iarăși, dar își simțea întreg corpul lichid

nepuțincios, parcă ținut în milioane de lanțuri de acel gest făcut cu mâna. Așa încât, după ce micul vas a ajuns la mal, iar el s-a simțit în fine eliberat, artistul nu-a reușit să-și fugărească un nou gând: „Încă sunt prea mic, mi-e clar. Dacă un singur om mă poate opri de la a fi eu însumi cu un singur gest, trebuie să găsesc altceva”.

S-a smuls artistul dintr-o târmuri, pornind năvalnic peste alte vâi și dealuri, câmpii și păduri, peste spațiu și timpuri, până când dinaintea lui s-a deschis un loc și mai larg, de necuprins cu privirile, nici măcar cu privirea lui de artist. Și-a așezat corpul lichid în acel spațiu, însă de astă dată, mai nesigur, mai tremurător, mai neliniștit. Și a așteptat. Când, valurile sale nervoase au început să poarte pe ele corăbii mai mari, iar când artistul a căutat să-și măsoare forțele cu ele, a văzut, cu bucurie, că acestea erau ca niște biete coji de nuci pe suprafața sa, că le putea manevra cum dorea, că nimic nu-l-ar impiedica să le scufunde după propria voință. Însă artistul, chiar și-n forma lui lichidă, rămăsese un umanist desăvârșit, așa încât s-a stăpânit, neprovocând decât o serie de furtuni ce-au speriat marinari, fără a le pune însă viațile în pericol. Cu timpul, a început să fie mulțumit. Se simțea, în fine, stăpân pe destinul lui, pe forma și pe forța lui, stăpânul propriei libertăți. Așa încât a început din nou să-și petreacă vremea admirând oamenii și pescărușii, mânând cu apele sale caracatițele, rechinii și crabii din propriul sine, clipocind sub soare, vălurind sub vânturi. Aproape că-l apucase plăcăsul la un moment dat, trebuie să recunoaștem asta, căci în jurul lui, în interiorul lui, deasupra lui se adunase numai liniște, iar un artist, oricât de mult Tânjește după liniște,